Боривоје Ж. Милојевић

Боривоје Ж. Милојевић, познат и у свету признат географ, антропогеограф, регионални географ, професор универзитета, почасни доктор универзитета у Гренoблу и Прагу, члан САНУ, рођен је 22.децембра 1885. године у Царини код Пецке у учитељској породици.

Основну школу учио је у Крупњу од 1892. до 1896. године. О свом раном датињству Милојевић је написао следеће: “Крупањ ми је остао у драгој успомени као место у коме сам провео четри године свог детињства и учио основну школу, заједно са мањим бројем варошке и већим бројем сеоске деце. У школи сам био одличан ђак. Учитељ Аксентије Јокић, у знак учитељског признања, подарио ми је дивно укоричену “Србију“ Владимира Карића преко које се развија љубав за моје будуће занимање.

За Крупањ ме веже много дечјих задовољстава. Крајем пролећа брао сам јагоде и трешње око пута између доњег краја варошице и Топионице. Лети сам се купао у Богоштици, а зими санкао спуштајући се низ падине Ђулима. Већ као десетогодишње дете знао сам имена или познавао све становнике малог места какав је тада био Крупањ“.

Даље школовање Милојевић је наставио у Шапцу, где је од 1896. до 1900. године завршио нижу гимназију. Вишу гимназију је завршио у Другој Београдској гимназији где је положио виши течајни испит.

Као ученик гимназије истицао се у знању три језика и изузетним смислом за писање састава, због чега је добијао бројне

награде.

По завршетку гимназије, а по жељи оца, пријавио се на конкурс војног министарства за медицинске студије у Бечу, са обезбеђеном стипендијом. Ипак, Милојевић се предомислио, вратио документа и уписао на географију.

Дипломирао је на универзитету са одличним успехом 1908. године. Убрзо је отишао да ради као професор у Ваљевској, а мало касније у Чачанској гимназији. У годинама 1909. и 1910. проучавао је сеоска насеља и порекло становиштва Рађевине и Јадра.

У Беч на универзитет одлази 1911. године, а по повратку 1912. године ради у Лозничкој, а после годину дана прелази у Другу мушку гимназију у Београд. Поред редовног посла радио је и као кустос Географског завода на универзитету.

Докторирао је 1920. године на универзитету у Лозани у Швајцарској. Одмах је изабран за доцента, а следеће године и за ванредног професора Београдског универзитета. На предлог свог великог учитеља Јована Цвијића, 1927. године изабран је за редовног професора и одмах се укључио у наставни рад са студентима. Боривоје Ж. Милојевић је својим личним, говорним и стручним квалитетима пленио пажњу својих студената и слушалаца.

Интензивно је сарађивао са истакнутим географима свог времена (француским, немачким, британским, америчким, швајцарским, аустријским, совјетским и другим).

Овај скромни и увек ведри човек, најупорнији теренски истраживач после Цвијића, са својих 250 научних радова међу којима и двадесетак књига, изузетно је задужио нашу географију и науку уопште.

Значајни радови су му :“Динарско приморје и острва“ (1933), “Високе планине наше Краљевине“ (1937), “Главне долине Југославије“ (1954).

Био је главни и одговорни уредник часописа “Гласник“ СГД и дугогодишњи председник СГД после Цвијићеве смрти.

О људским особинама и радном билансу овог научника најбоље говоре речи његовог ученика и наследника проф. др Милорада Васовића који каже: “Боривоје Ж. Милојевић је био честит и добронамеран учитељ, увек спреман да подстакне млађе људе на рад, да их упути у научну методологију и методе теренског истраживања, радовао се успесима својих ученика и сарадника … “.

Боривоје Ж. Милојевић је умро 22.5.1967. године. Младим генерацијама оставио је огромно богатство свог научног стваралаштва.

Боривоје Ж. Милојевић је за живота изразио жељу да буде сахрањен “на искрајку крупањског сеоског гробља, одакле се виде околни ћувици и засеоци“. Та његова жеља је испоштована, па је овај истакнути географ европског и светског значаја сахрањен на крупањско гробље.

У јуну 1986. године, на стогодишњицу његовог рођења, откривен је споменик у облику гранитне громаде (веома сличан стећку) на коме је у бронзи израђена рељефна карта западне Србије, којим је уметник вајар Митрић покушао да искаже неке од најважнијих особина овог знаменитог човека а то су: дуготрајна Милојевићева путовања и истраживања географског простора, нарочито брдско-планинског, његов ужи завичај и место вечитог починка. Поставку овог спомен обележја припремио је једини Милојевићев потомак, син Александар (рођен 1912. године-нуклеарни физичар на институту у Винчи) заједно са географима-најбољим сарадницима свога оца.